

Kroniky doby Karla IV.

Tyto spisy z velké části vznikají s použitím starší historiografie, většinou ale kladou důraz na nedávno minulé a současné události, jejichž jsou současníky nebo které znají ještě z živé tradice. O dějepisceví jeví velký zájem císař Karel IV.

Kronika Františka Pražského

František Pražský (asi 1290 - 1362) v mládí strávil nějaký čas v Římě. Byl první kronikář Karla IV., probošt pražského kostela.

- Kronika je rozdělena na knihu první, knihu druhou, knihu třetí – rozdělena ještě na dvě části A, B

Kronika Františka Pražského zahrnuje období od roku 1285 do roku 1353.

Kronika nakonec skončila u dalšího zpracování od dvorního kronikáře Karla IV. Beneše Krabice z Weitmile.

Kroniku vydal Josef Emler ve IV. Svazku FRB, nové vydání pořídila Jana Zachová pro FRB series nova I.

Kronika Krabice z Weitmile – Kronika pražského kostela

Beneš Krabice z Weitmile, († 27. červenec 1375), byl český spisovatel, kronikář a pražský kanovník.

- Upravil první 3 knihy kroniky Františka pražského

Kronika pražského kostela: Psána z popudu Karla IV. zachovala se v jediném exempláři. Kronika se skládá ze 4 knih. Nejcennější kniha je ta poslední, líčící soudobé události od roku 1346

Kronika byla vydána Josefem Emlerem ve IV. Svazku FRB

Kronika česká, Přibík z Radetína, řečený Pulkava

Přibík Pulkava z Radetína († 1380) byl český spisovatel, kronikář a farář. Byl písařem pražského arcibiskupa.

Kronika česká: Byla napsána na objednávku Karla IV. Je psána latinsky, český překlad udělal sám Pulkava a je zajímavé, že se jedná o velmi nepřesný překlad.

Kronika začíná zmatením jazyků a končí rokem 1330 – smrt Elišky Přemyslovny.

Josef Emler vydal Pulkavovu kroniku ve FRB V.

Kronika česká – Jan Marignola

Giovanni Marignola (* 1323 – † 1358/59), známý také jako *Jan Marignola*, byl italský cestovatel, který pocházel ze šlechtické rodiny ve Florencii. Na žádost Karla IV. přijel do Prahy, kde byl požádán o sepsání české kroniky.

Kronika česká – tato kronika se opírá pouze o Kosmu a jeho pokračovatele, nemá téměř žádnou historickou hodnotu. Kronika je rozdělena do tří částí:

Chearcos – dějiny světa od Adama až po potopu světa

Monarchos – od Nimroda (babylónský bohatýr) až po Karla IV.

Ierarcos – dějiny kněžství od Melchisedecha až po založení papežství, zde popisuje i některé české biskupy.

Tuto kroniku poprvé vydal již Gelasius Dobner pak Josef Emler ve III. Svazku FRB

Stručně sepsané kroniky římské a české – Neplach

Kronikář Neplach, opat benediktinského kláštera v Opatovicích se narodil roku 1322 na dvoře v Hořiněvsi ze starého zemanského rodu. R. 1340 byl poslán do Itálie na studia.

Roku 1360 na žádost řeholního bratra Martina, svého strýce, začal psát latinsky Krátkou kroniku římskou a českou (*Summula chronicae tam Romanae quam Bohemicae*) a pokračoval v ní až do roku 1360. Vznikla na základě latinské Kroniky papežů a císařů.

V literární historii je kronika sama i její význam hodnocen nízko.

Josef Emler III. Svazek FRB

Dvorské dějepisectví – historická díla, která vznikla na podnět panovnického dvora.

- Z období vlády Karla IV. Sem patří Kronika Františka pražského, Kronika pražského kláštera, Kronika česká Přibíka za Radetína a Kronika česká Jana Marignoli.

Literatura:

M. Bláhová, Kroniky doby Karla IV., Praha 1987.

J. Nechutová, Latinská literatura českého středověku do roku 1400, Praha 2000.

J. Kutnar, Dějiny českého a slovenského dějepisectví, Praha 1997.